

1 mei 2023 – Miranda Ulens – Algemeen-secretaris ABVV

Kameraden,

Het is vandaag meer dan ooit tijd voor respect.

Respect voor de fietskoerier, die te weinig sociale bescherming geniet.

Respect voor de ambtenaar, die essentiële openbare diensten verleent.

Respect voor de werknemer in het maatwerkbedrijf, die nog altijd minder dan 14 euro per uur verdient.

Respect voor de werknemer van Delhaize, die als een pion op een schaakbord wordt verschoven enkel met het oog op nog meer winst bij de internationale holding.

Wij staan hier vandaag voor jullie en met jullie.

Vandaag zijn wij allemaal Delhaiziens.

Wij zijn fier op onze arbeid, we zijn er trots op.

Welke arbeid dan ook: als verpleegkundige, leerkracht, ambtenaar, kassierster of schoonmaker. Alle arbeid is belangrijk.

Arbeid is de motor van de samenleving.

Arbeid zorgt voor welvaart voor onze kinderen, ons gezin en de samenleving.

Arbeid is een hefboom naar gelijkheid, democratie, vrede en rechtvaardigheid.

Arbeid verdient respect, onze werknemers verdienen meer...

Maar ook werklozen verdienen respect.

Voorstellen die worden gelanceerd en passen in een sfeertje waarin zij worden gestigmatiseerd en weggezet als profiteurs, mogen rekenen op een syndicale reactie.

Het is vandaag dus meer dan ooit nodig dat we onze stem laten horen.

Dat we opkomen voor onze rechten.

**Want ook dat is 1 mei,
Vechten voor onze rechten.**

Dat die rechten de laatste maanden, en in het bijzonder de laatste weken zwaar onder druk zijn gezet, bewijzen sociale conflicten als Delhaize.

Financieel zeer gezonde bedrijven die hun werknemers als pionnen op een schaakbord verschuiven om toch winsten bovenop winsten te maken.

Die hun werknemers niet langer zien als mensen, maar als middelen waar ze mee kunnen doen wat ze willen.

Die werknemers dumpen in statuten met slechtere voorwaarden en minder rechten.

Dat is regelrecht sociale dumping en dat moet gestopt worden.

STOP aan sociale dumping

Ons werk, onze arbeid louter zien als een economisch middel, is diegene die arbeid levert reduceren tot een economisch goed. Een goed dat ingezet kan worden volgens de grillen van de vrije markt.

Dat is géén respect!

En wij mogen het als samenleving ook niet langer dulden,

- dat we worden gebruikt om de winsten van aandeelhouders te vergroten;
- dat onze sociale rechten – waarvoor we decennialang hebben gevochten – worden afgebroken;
- dat we monddood worden gemaakt.

Kameraden,

het ABVV wil dat er werk wordt gemaakt van een syndicale vertegenwoordiging voor alle werknemers. Wij willen een afvaardiging vanaf 5 werknemers, een comité preventie en bescherming vanaf 20 en een ondernemingsraad vanaf 50 werknemers.

Wij eisen ook dat de **sociale geest van de Wet-Renault** wordt gerespecteerd en niet alleen de letter van de wet. Het is onaanvaardbaar dat werkgevers herstructureringen doorvoeren zonder echt sociaal overleg. Het is onaanvaardbaar dat 9.000 werknemers met een vingerknip in de onzekerheid worden gezet. De druk op hun toekomst en die van hun gezin is ondraaglijk.

Oplossingen zijn mogelijk:

- de wetgeving moet beter, zodat winstgevende bedrijven niet zomaar tot collectief ontslag kunnen overgaan en kunnen reorganiseren zonder een sluitend sociaal plan te onderhandelen;
- op sectorvlak moeten afspraken gemaakt worden tegen sociale concurrentie in arbeids- en loonvoorwaarden;
- op bedrijfsvlak moet er werkelijk sociaal overleg worden gevoerd.

Want kameraden, beste vrienden,

Wat er fout loopt bij Delhaize en vandaag bij te veel andere bedrijven, is het totaal negeren van de **kracht van sociaal overleg**.

Sociaal overleg, dat is rekening houden met wat werknemers op tafel leggen.

Dat is zich houden aan afspraken. Dat is niet van vandaag op morgen cao's opzeggen en het personeel laten weten dat ze binnenkort op een totaal andere werkvloer zullen staan.

Met totaal andere arbeidsvoorwaarden.

Sociaal overleg, dat is kiezen voor een sociaal-economisch model gericht op sociale vooruitgang. En niet op een race to the bottom, niet op een moordende concurrentie op kap van de werknemers.

Dus, JA, sociaal overleg zolang het kan, maar actie wanneer dat moet.

Wat velen niet weten is dat de werknemers die vandaag voor hun rechten opkomen worden afgedreigd door de directie.

Dat de directie van Delhaize het gerecht inschakelt, deurwaarders en de politie laat inzetten om stakingspiketten onmogelijk te maken.

Syndicale actie is een sociaal recht, een mensenrecht dat in ons land anno 2023 nog te veel met de voeten wordt getreden.

Beste vrienden ter linkerzijde, laat ons **samen werk maken van een betere bescherming van syndicale en sociale acties.**

Kameraden,

sociaal overleg zorgt voor vooruitgang. Het is in tal van nationale en internationale studies aangetoond dat sterke vakbonden en sterk sociaal overleg aan de basis liggen van hoge welvaart.

Landen met een hoge cao-dekkingsgraad zijn landen met weinig of geen werkende armen.

Het is dan ook bijzonder belangrijk dat we niet alleen naar België kijken, maar dat we ons ook inzetten om op **Europees niveau** te zorgen voor sociale normen.

Concurrentie tussen landen, door te werken met lage lonen en minder sociale bescherming, zorgt voor een neerwaartse spiraal.

- Wij willen dat er nu in alle lidstaten afspraken worden gemaakt over het stevig optrekken van het minimumloon.
- Wij willen dat er belastingen komen op producten die Europa binnen komen als ze niet voldoen aan de internationaal erkende arbeidsnormen.
- Wij willen dat aan bedrijven die internationaal actief zijn, een zorgplicht wordt opgelegd zodat ze hun verantwoordelijkheid opnemen voor het naleven van sociale en milieunormen in gans hun waardeketen.
- En wij eisen dat de inspecties worden verdubbeld om sociale dumping daadwerkelijk te bestrijden.

Kameraden,

Als we niet ingrijpen, verglijden we met de ogen open in een **maatschappijmodel** waar werknemers ondergeschikt worden gemaakt aan het profijt van enkelen, waar het ieder voor zich is.

In ons maatschappijmodel wordt er geïnvesteerd

- in mensen;
- in structuren die gezinnen ondersteunen;
- in meer en voor iedereen toegankelijke kinderopvang;
- in kwalitatieve zorg;
- in meer openbare diensten waar ambtenaren de middelen hebben die nodig zijn om hun werk te kunnen doen.

Het is aan ons, socialisten, om **wat sociaal scheef zit terug recht te trekken.**

Dat betekent in de eerste plaats dat **wij van de socialisten verwachten dat bij het volgend regeerakkoord de hervorming van de wet van '96 wordt opgenomen.**

De vakbonden moeten terug vrij kunnen onderhandelen over echte loonsverhogingen. De wet op de loonvorming werd in 2017 door de liberalen en de n-va aangepast op vraag van de werkgevers. Sindsdien hebben we geen enkele serieuze loonsverhoging meer gehad, enkel indexaanpassingen.

Wij rekenen op jullie om dat recht te trekken en de werknemers terug meer koopkracht te geven. Wij rekenen op jullie om ervoor te zorgen dat er op geen enkele manier wordt geraakt aan de automatische indexering van lonen en uitkeringen

Maar koopkracht gaat niet alleen over lonen. Dat gaat ook over uitkeringen, zoals de **pensioenen**. De pensioenhervorming waaraan wordt gewerkt, mag geen pensioenverarming zijn. Het moet een pensioenverbetering inhouden voor de pensioenen van vandaag en morgen.

Zowel op vlak van het pensioenbedrag, als wat betreft het aantal gewerkte jaren zodat wie jong is beginnen werken, kan stoppen op een deftige leeftijd.

Heel belangrijk hierbij is aandacht voor zware beroepen.

Wie zwaar werk heeft gedaan, wie veel in ploegen en met nachten heeft gewerkt, wie belastend werk deed... moet kunnen rekenen op een loopbaaneinde dat menselijker is.

Werken tot 67 hoort daar niet bij.

Voor wie op oudere leeftijd in de problemen komt, moeten er sociale oplossingen mogelijk blijven. **In plaats van het SWT aan te vallen moet ervoor worden gezorgd dat minder mensen langdurig ziek worden.** Bijvoorbeeld door de werkdruk aan te pakken. Mag ik erop wijzen dat er vandaag in gans ons land minder dan 20.000 mensen met SWT zijn, maar dat er bijna een half miljoen werknemers langdurig ziek zijn.

Zolang oudere werknemers minder kans maken op de arbeidsmarkt, moet SWT mogelijk blijven. Daarom willen we dat de afspraken van ons sociaal akkoord gerespecteerd worden.

Tot slot nog een laatste oproep aan de regering.

Ook wij willen een verschuiving van **belastingen** van arbeid naar vermogens en kapitaal. Maar zorg ervoor dat de overheid **niet op droog zaad komt te staan** door allerlei fiscale fantasietjes uit te werken die een gat slaan van jewelste.

Dat is niet wat we vandaag nodig hebben.

En dat is niet waar we de komende generaties mee willen opzadelen.

Kameraden,

Laat ons Arbeid geven wat het verdient.

Respect voor de werknemers, respect voor het sociaal overleg, respect voor onze rechten.

Leve het ABVV - Leve de socialistische gemeenschappelijke actie - Leve 1 mei